

TVSL for hydrogenatomet (radial del)

$$\frac{d^2 u}{d\rho^2} = \left[1 - \frac{\rho_0}{\rho} + \frac{l(l+1)}{\rho^2} \right] u$$

$$\rho = \kappa x, \quad \kappa = \frac{\sqrt{-2mE}}{\hbar}$$

$$\rho_0 = \frac{2}{a_0 \kappa}, \quad a_0 = \frac{\hbar^2}{mk}$$

Introduksjonen er $u(\rho)$:

$$u(\rho) = \rho^{l+1} e^{-\rho} v(\rho)$$

gitt viktig oppførsel for $\rho \rightarrow \infty$ og $\rho \rightarrow 0$

Finner ligning for $v(\rho)$:

$$\frac{du}{d\rho} = (l+1)\rho^l e^{-\rho} v - \rho^{l+1} e^{-\rho} v + \rho^{l+1} e^{-\rho} \frac{dv}{d\rho} = \rho^l e^{-\rho} \left[(l+1-\rho)v + \rho \frac{dv}{d\rho} \right]$$

$$\frac{d^2 u}{d\rho^2} = l\rho^{l-1} e^{-\rho} \left[(l+1-\rho)v + \rho \frac{dv}{d\rho} \right] - \rho^l e^{-\rho} \left[(l+1-\rho)v + \rho \frac{dv}{d\rho} \right]$$

$$+ \rho^l e^{-\rho} \left[-v + (l+1-\rho) \frac{dv}{d\rho} + \frac{dv}{d\rho} + \rho \frac{d^2 v}{d\rho^2} \right]$$

$$= \rho^l e^{-\rho} \left[(-2l-2+\rho + \frac{\rho(l+1)}{\rho})v + 2(l+1-\rho) \frac{dv}{d\rho} + \rho \frac{d^2 v}{d\rho^2} \right]$$

Radialligningen blir

$$\rho \frac{d^2 v}{d\rho^2} + 2(l+1-\rho) \frac{dv}{d\rho} + [\rho - 2(l+1)]v = 0$$

Anta at løsningen kan skrives som $v(\rho) = \sum_{i=0}^{\infty} c_i \rho^i$

Radialligningen blir

$$\rho \frac{d^2 u}{d\rho^2} + 2(\ell+1-\rho) \frac{du}{d\rho} + [\rho_0 - 2(\ell+1)] u = 0 \quad (*)$$

Anta at løsningen kan skrives som $u(\rho) = \sum_{i=0}^{\infty} c_i \rho^i$

$$\frac{du}{d\rho} = \sum_{i=1}^{\infty} j c_i \rho^{j-1} = \sum_{i=0}^{\infty} (j+1) c_{j+1} \rho^j$$

$$\frac{d^2 u}{d\rho^2} = \sum_{i=0}^{\infty} j(j+1) c_{j+1} \rho^{j-1}$$

Insatt i (*) gir dette

$$\sum_{i=0}^{\infty} \left[j(j+1) c_{j+1} + 2(\ell+1)(j+1) c_{j+1} - 2j c_j + (\rho_0 - 2(\ell+1)) c_j \right] \rho^j = 0$$

hvert av disse leddene må
være = 0

$$\Rightarrow c_{j+1} = \frac{2(j+\ell+1) - \rho_0}{j(j+1) + 2(\ell+1)(j+1)} c_j \quad \text{rekursjonsformel for } c_j$$

Løsningen er gitt når c_0 er gitt

For å få fysisk akseptable løsninger må rekursjonen stoppe.

Det må finnes en j_{maks} slik at $c_{j_{\text{maks}}+1} = 0$. Må ha $2(j_{\text{maks}} + \ell + 1) - \rho_0 = 0$.

Vi kaller $j_{\text{maks}} + \ell + 1$ for n , $n = 1, 2, 3, \dots$ (det prinsipielle/hoved-kvantetallet).
 $n > \ell$

Hva er kvantisert?

$$\text{Her at } 2r = \lambda_0 \cdot \lambda_0 = \frac{2}{a_0 \cdot \lambda} \text{ og } \lambda = \frac{\sqrt{-2m_e E}}{\hbar}$$

$$\text{Da er } \underline{E_n = -\frac{\hbar^2 \lambda^2}{2m_e} = -\frac{\hbar^2}{2m_e} \left(\frac{2}{a_0 \lambda_0}\right)^2 = -\frac{2\hbar^2}{m_e a_0^2 \lambda_0^2} = -\frac{\hbar^2}{2m_e a_0^2} \cdot \frac{1}{n^2}}$$

Numerisk

$$E_n = -\frac{\hbar^2 c^2}{8\pi^2 m_e c^2 a_0^2} \cdot \frac{1}{n^2} = -\frac{(1240 \text{ eV nm})^2}{8\pi^2 \cdot 0,511 \text{ MeV} \cdot (0,0529 \text{ nm})^2} \cdot \frac{1}{n^2} = -13,6 \text{ eV} \cdot \frac{1}{n^2}$$

Hvordan ser løsningene ut?

Grunntilstanden har $n=1, l=0, m=0$

$$E_1 = -13,6 \text{ eV}, \quad Y_0^0 = \frac{1}{\sqrt{4\pi}}$$

$$\text{Radialdel: } R_{nl}(r) = \frac{u(r)}{r} = \frac{1}{r} \rho^{l+1} e^{-\rho} v(\rho)$$

$$= \frac{1}{r} (\lambda r)^{l+1} e^{-\lambda r} v(\lambda r)$$

$$= \frac{1}{r} \left(\frac{r}{a_0 n}\right)^{l+1} e^{-r/a_0 n} v\left(\frac{r}{a_0 n}\right)$$

$$R_{10}(r) = \frac{1}{r} \left(\frac{r}{a_0}\right)^{0+1} e^{-r/a_0} v\left(\frac{r}{a_0}\right) = \frac{c_0}{a_0} e^{-r/a_0}$$

\nearrow ρ \nearrow ρ
 for $r \rightarrow 0$ $r \rightarrow \infty$

(c_0 finnes for normalisering
 $\Rightarrow c_0 = \frac{2}{\sqrt{a_0}}$)

$$R_{10}(r) = \frac{2}{\sqrt{a_0^3}} e^{-r/a_0} \quad \gamma_0^0 = \frac{1}{\sqrt{4\pi}}$$

$$\underline{\psi_{100}(r, \theta, \phi) = \frac{1}{\sqrt{\pi a_0^3}} e^{-r/a_0}} \quad \left| \psi_{nlm}(r, \theta, \phi) \right.$$

Neste energinivå: $n=2$, da er $l=0$ og $m=0$, eller $l=1$ og $m=-1, 0, 1$.
 Altså fire tilstander ψ_{nlm} som har samme energi. Degenerasjon,
 med degenerasjonsgrad 4.

For hvert energinivå (hvert n) er det n forskjellige verdier for l , $l=0, 1, 2, \dots, n-1$,
 for en gitt l så er det $2l+1$ mulige verdier av m , $m=-l, -l+1, \dots, l-1, l$.

Da er degenerasjonsgraden

$$d(n) = \sum_{l=0}^{n-1} (2l+1) = 2 \sum_{l=0}^{n-1} l + n = 2 \frac{n(n-1)}{2} + n = n^2$$

Det generelle uttrykket for $v(r)$ er gitt ved det assosierte Laguerre polynom

$$v(r) = L_{n-l-1}^{2l+1}(2r) \quad \text{hvor}$$

$$L_q^p(x) \equiv (-1)^p \left(\frac{d}{dx} \right)^p L_q(x) \quad \text{og}$$

$$L_q(x) \equiv e^x \left(\frac{d}{dx} \right)^q (e^{-x} x^q)$$

Med normering er bølgefunktisjonen for hydrogen

$$\psi_{nlm}(r, \vartheta, \varphi) = \sqrt{\left(\frac{2}{na_0}\right)^3 \frac{(n-l-1)!}{2^n [(n+l)!]^3}} e^{-r/a_0 n} \left(\frac{2r}{na_0}\right)^l L_{n-l-1}^{2l+1}\left(\frac{2r}{na_0}\right) Y_l^m(\vartheta, \varphi)$$

Disse er ortonormale

$$\int_0^\pi \int_0^\pi \int_0^{2\pi} \psi_{n'l'm'}^* \psi_{nlm} r^2 \sin\vartheta \, d\vartheta \, d\varphi \, dr = \delta_{n'n} \delta_{l'l} \delta_{m'm}$$